

Julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteiden saavuttaminen vaatii korjaavia toimia

Valtioneuvosto teki yleisistunnossaan 2.10.2014 periaatepäätöksen ja arvion julkisen talouden rakenteellista rahoitusasemaa koskevan keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista vaarantavasta merkittävästä poikkeamasta. Arvion mukaan julkisen talouden rakenteellisessa rahoitusasemassa olevan keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista vaarantavan merkittävän poikkeaman johdosta on välttämätöntä toteuttaa täysimääräisesti ne julkisen talouden kestävyysvajetta umpeen kurovat rakenteelliset toimenpiteet, joista hallitus on päättänyt rakennepoliittisessa ohjelmassa.

Valtiontalouden tarkastusviraston mukaan valtioneuvoston periaatepäätös on finanssipoliittisen lain (869/2012; ns. fipo-laki) hengen mukainen. Fipo-laissa korostetaan valtioneuvoston omaa aktiivisuutta, mikäli se havaitsee keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista vaarantavan merkittävän poikkeaman. Tässä tilanteessa rakennepoliittisen ohjelman toimeenpano ja toteutus on erittäin tärkeää.

Tarkastusvirasto toimii EU:n vakaussopimuksessa (finanssipoliittinen sopimus) sekä EU:n budjettikehysdirektiivissä 2011/85/EU sekä budjettisuunnitelmien ennakkovalvonta-asetuksessa (EU) No 473/2013 tarkoitettuna finanssipoliittikan riippumattomana valvontaelimenä. Virasto arvioi finanssipoliittikan valvonnan raporttien yhteydessä poikkeamaa korjaavien toimien riittävyyttä.

VTV:n seuraava arvio vakaus- ja kasvusopimuksen noudattamisesta ja tämän arvion taustalla oleva rakenteellisen jäämän ja menosäännön uudelleenlaskenta tehdään kevään 2015 vakausohjelman tarkistuksen pohjalta. Valtiontalouden tarkastusvirasto arvioi kuluvalle vaalikaudella harjoitettua finanssipoliittikkaa ja finanssipoliittikan haasteita myös joulukuussa 2014 eduskunnalle annettavassa finanssipoliittikan valvonnan vaalikausiraportissa.

Hallituksen rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanon edellytyksiä on puolestaan arvioitu parhaillaan eduskunnan käsittelyssä olevassa valtiontalouden tarkastusviraston vuosikertomuksessa vuoden 2014 valtiopäiville (K 18/2014 vp.). Fipo-lain mukaisesti tarkastusvirasto antaa tarvittaessa jatkuvan valvontansa ja arviointinsa tuloksista erillisen ilmoituksen valtioneuvostolle.

Lisätietoja:

finanssipoliittikan tarkastuspäällikkö Heidi Silvennoinen, p. 09 432 5751

3.10.2014

VTV:N KOMMENTTI VALTIONEUVOSTON 2.10.2014 TEKEMÄSTÄ PERIAATEPÄÄTÖKSESTÄ

Valtioneuvosto teki yleisistunnossaan 2.10.2014 seuraavan periaatepäätöksen:

’Valtioneuvoston periaatepäätös – Valtioneuvoston arvio julkisen talouden rakenteellista rahoitusasemaa koskevan keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista vaarantavasta merkittävästä poikkeamasta sekä arvion johdosta tehtävät toimenpiteet’

Valtioneuvoston arvion mukaan julkisen talouden rakenteellisessa rahoitusasemassa on keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista vaarantava merkittävä poikkeama.

Finanssipoliittisen lain, (869/2012) eli fipo-lain 3 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto ryhtyy tarpeelliseksi katsomiinsa julkisen talouden vakautta ja kestävyyttä korjaaviin toimenpiteisiin, jos julkisen talouden rakenteellisessa rahoitusasemassa sen arvion mukaan on keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista vaarantava merkittävä poikkeama.

Hallituksen arvion mukaan julkisen talouden rakenteellisessa rahoitusasemassa olevan keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista vaarantavan merkittävän poikkeaman johdosta on välttämätöntä toteuttaa täysimääräisesti ne julkisen talouden kestävyysvaajetta umpeen kurovat rakenteelliset toimenpiteet, joista hallitus on päättänyt rakennepoliittisessa ohjelmassa.

VTV:n finanssipolitiikan valvontatehtävä

Valtiontalouden tarkastusvirasto toimii EU:n vakaussopimuksessa (finanssipoliittinen sopimus) sekä EU:n budjettikehysdirektiivissä 2011/85/EU sekä budjettisuunnitelmien ennakovalvonta-asetuksessa (EU) No 473/2013 tarkoitettuna finanssipolitiikan riippumattomana valvontaelimenä.

Valvontatehtävään kuuluu julkisen talouden monivuotisen suunnitelman laadinnan ja toteutuksen valvonta, makroennusteiden luotettavuuden valvonta sekä vakaussopimuksen noudattamisen valvonta. Valvontatehtävä sisältää myös kansallisten finanssipolitiikan sääntöjen ja tavoitteiden sekä julkisen talouden pitkän ja keskipitkän aikavälin kestävyuden ja vakauttamisen toteutumisen valvonnan.

Laki valtiontalouden tarkastusvirastosta (676/2000): Lain 1 §:ään uusi 4 momentti, jonka mukaan tarkastusvirasto valvoo kansallisen fipo-lain (869/2012) ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista.

VALTIONTALouden TARKASTUSVIRASTO

VTV:n arvio vakaus- ja kasvusopimuksen noudattamisesta kevät 2014

Tarkastusvirasto on arvioinut vakaus- ja kasvusopimuksen noudattamista keväällä 2014. Arvioinnissa on käytetty VM:n aineistoja, laskelmia ja ennusteita (Julkisen talouden suunnitelma 2015–2018 ja Vakausohjelma 2014). VTV on itsenäisesti tuottanut laskelmat sääntöjen noudattamisesta ja varmentanut VM:n potentiaalisen tuotannon laskennan, joka on olennainen osa julkisen talouden suhdannevaihtelun ja kerta-luonteisten erien vaikutuksista korjatun eli rakenteellisen rahoitusaseman arviointia.

VTV:n arvion mukaan Suomi on noudattanut vakaus- ja kasvusopimusta vuonna 2013, mutta vuonna 2014 rakenteelliseen jäämään voi muodostua merkittävä poikkeama, mikäli talouskehitys osoittautuu ennakoitua heikommaksi. Lisäksi on huomattava, että julkisten menojen kehitystä koskeva menosääntö on tulevaisuudessa todennäköisesti nykyistä tiukempi. Tämän taustalla on potentiaalisen kasvun hidastuminen. Tiukempi menosääntö edellyttäisi, että menot eivät saa reaalisesti juuri kasvaa.

Tarkastusvirasto korosti arviossaan sitä, että julkisen talouden pitkän aikavälin haasteet ovat edelleen läsnä. Näitä ovat hidas BKT:n kasvu ja väestön ikääntymisestä aiheutuva menojen kasvupaine. Näin ollen on jatkettava sellaisia rakenteellisia uudistuksia, jotka nopeuttavat potentiaalisen tuotannon kasvua ja hidastavat menojen kasvua.

Tarkastusvirasto korosti keväällä 2014, että rakennepoliittinen ohjelma tulee toimeenpanna viivytyksettä ja tehokkaasti.

VTV:n kommentti valtioneuvoston periaatepäätöksestä

Valtiontalouden tarkastusviraston mukaan valtioneuvoston periaatepäätös on finanssi-poliittisen lain hengen mukainen. Fipo -laissa korostetaan valtioneuvoston omaa aktiivisuutta, mikäli se havaitsee keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista vaarantavan merkittävän poikkeaman. Tässä tilanteessa rakennepoliittisen ohjelman toimeenpano ja toteutus on erittäin tärkeää. Valtiontalouden tarkastusvirasto arvioi finanssipolitiikan valvonnan raporttien yhteydessä korjaavien toimenpiteiden riittävyttä. Fipolain mukaisesti tarkastusvirasto antaa tarvittaessa valvontansa ja arviointinsa tuloksista erillisen ilmoituksen valtioneuvostolle.

Heidi Silvennoinen
Finanssipolitiikan tarkastuspäällikkö